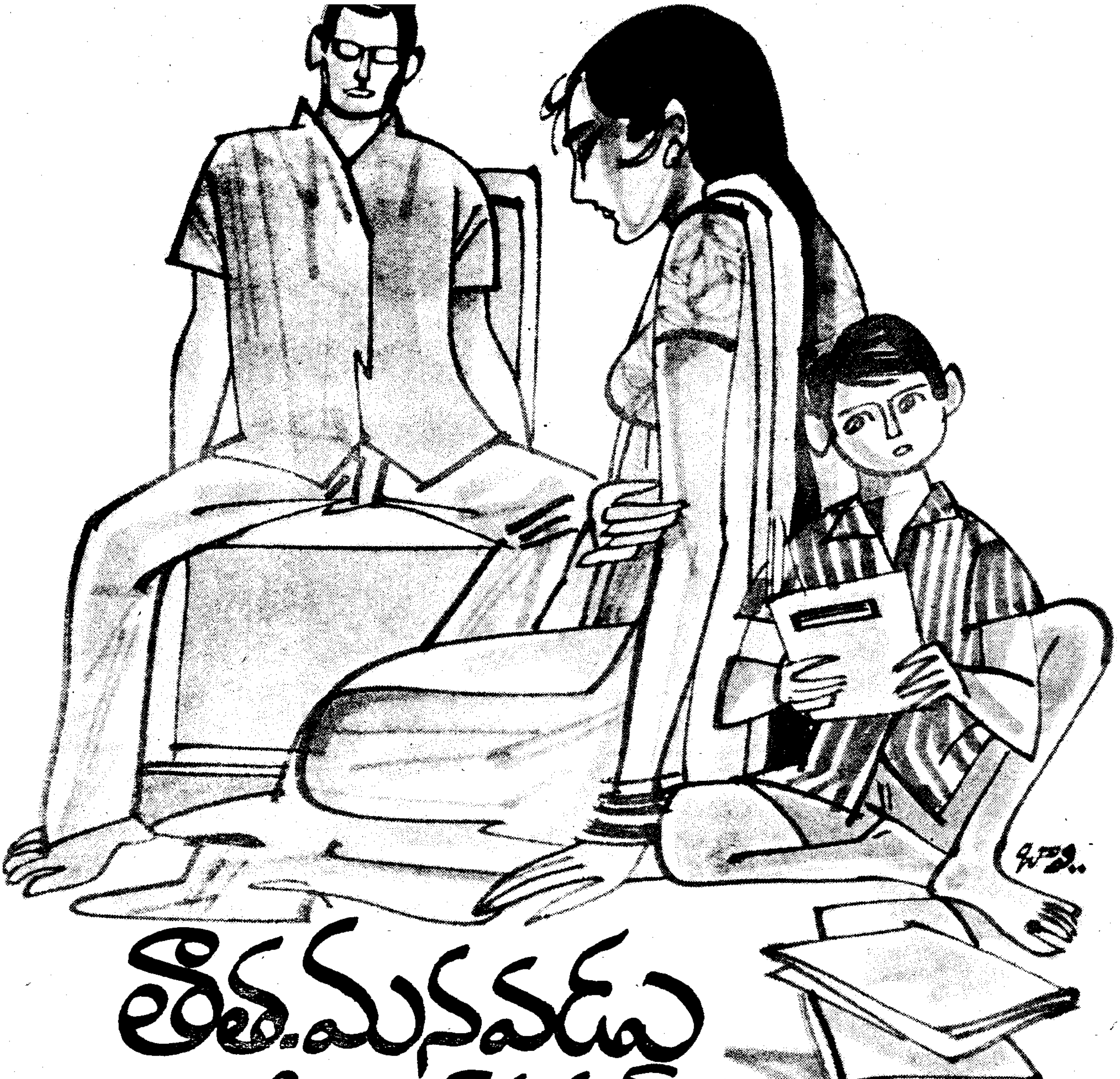

తాత-మనవడు

పి.వి.ఆర్.కుమార్

ఆఫీసునించి యింటికి వస్తూనే, ఉస్సురని నిట్టూరుస్తూ, పడక కుర్చీలో వాలాడు పద్మనాభం. అతడి రాక గమనిస్తూనే లోపలికి వెళ్లిన సరస్వతి, కప్పుతో కాఫీ తీసుకొచ్చి, కుర్చీ పక్కనున్న స్టూలుమీద ఉంచుతూ అంది :

''వేడి చల్లారిపోతుందేమో, పుచ్చుకోండి.''

అరమూసిన కళ్లు తెరిచి, ఒక్కసారి ఆ కప్పు వంకా, దాన్లోంచి వెలువడుతున్న ఆవిర్లవంకా, భార్య ముఖంవంకా చూసి, మళ్లీ కళ్లు మూసుకున్నాడు పద్మనాభం. 'తీసుకుంటాలే' అన్నట్లు తలాడించాడు నిస్పత్తువగా. రెండు చేతుల్నీ పొట్టమీంచి తీసి, వెనక్కు మడిచి, తలక్రిందుగా అమర్చుకున్నాడు.

అయిదు నిముషాల తర్వాత మెల్లగా లేచి కూర్చుని కప్పు అందుకున్నాడు. కాఫీమీదుగా మీగడల్లే తరక గట్టింది. ముందు దాన్ని తీసి విదిలించాడు చూపుడు వేలోత్తో. తర్వాత నెమ్మదిగా కాఫీ తాగటం పూర్తిచేశాడు.

గుమ్మంలోనే కూర్చుని బియ్యంలో బెడ్డలు ఏరుతోంది సరస్వతి.

''సూరిబాబేం చేస్తున్నాడే ?'' భార్య నుద్దేశించి అడిగాడు. 'ఆడుకుందికి వెళ్లాడంటూ' జవాబు వొస్తుందేమోనని అతడి ఆశ.

''దొడ్లో అరుగుమీద కూచుని చదువుకుంటున్నాడు'' అంది సరస్వతి.

''రేయ్, సూరీ!''

పెంకు లెగిరేట్లు పిల్చాడు. ఉలిక్కిపడింది సరస్వతి. పరుగెత్తుకువచ్చాడు సూరిబాబు, తండ్రి ఎందుకంత కేకవేశాడో అర్థంకాక.

''సాయంత్రంపూట, ఆరుబయట గాల్లో ఆడుకోమని ఎన్నిసార్లు చెప్పాన్నీకు ? అయిదునించి, ఏడుదాకా ఆటలూ, ఏడునుంచి తొమ్మిదిదాకా చదువూ అని చెప్పానా లేదా ?''

బిక్కమొహం వేసుకు, తల్లివేపు చూశాడు సూరి.

''దాని మొహంవంక చూస్తావేం ? జవాబు

చెప్పు. ఇవాళ మీ ఫుట్‌బాల్ మాచ్ ప్రాక్టీసు లేదా ?''

''లేదండి.''

''ఏం ? ఎందుకు లేదు ? రేపేగదూ మీరు ఆడేది ?''

''అవును. కానీ, మ్యాచెస్ యివాళే మొద లయి పోయాయి. అందుకే, గ్రౌండు ఖాళీలేదు. ప్రాక్టీసు లేదు...''

''అందుకని, దొడ్లో అఘోరిస్తున్నావా ? రేపు ఆడవల్సినవాడివి కదా, వాళ్ల మేచ్ చూడాలి, వాళ్లు ఆడే తీరు నేర్చుకోవాలి — అని లేదూ నీకు? మీ టీమ్ వాళ్లెవ్వరూ ఆట చూడటానికి వుండలేదా ? అంతా కొంపల్లోనే తగులడ్డారా ?''

తల అడ్డంగా ఆడించాడు సూరిబాబు —

''మరి ? నువ్ మాత్రం కొంప మునిగినట్లు పరిగెత్తుకొచ్చేశావ్. అంతేనా ? ఒకటెండు గేములు చూసినకొద్దీ మెళుకువలు తెలుస్తాయి — ప్రతి గేమూ అబ్జర్వ్‌చేస్తూ వుండాలని చెప్పానా లేదా ?''

''కానీ ... అమ్మ ... ఆటలేకపోతే, వచ్చేసెయ్య మని...''

''పొద్దుగూకిన దగ్గర్నించీ, ముద్ద నోట్లో పడ్డ దగ్గర్నుంచీ కళ్లు కూరుకుపోతాయండీ వాడికి! ఇహ అప్పుడు చదివేదేమిటి వాడి మొహం, నా మొహమూనా ? అక్షరాలన్నీ అలుక్కుపోయి 'సున్నా'ల్లా కనిపిస్తుంటాయి.

అందుకే, ప్రాక్టీస్‌లేని రోజనయినా, శుభ్రంగా స్నానంచేసి కూర్చుని, చదుకోమన్నాను నేనే !''

సంజాయిషీగా అంది సరస్వతి.

''నిద్దరొస్తే, నిలబడి చదవమను. అంతే గానీ, సాయంత్రాలు ఎక్సర్‌సైజూ, పాడూ లేకుండా 'ఆడముండ'లా కొంపలో కూర్చుని, చదువుకో మంటావా ?''

గయ్ మన్నాడు పద్మనాభం.

పిల్లిలా బయటకు నడిచాడు సూరి.

చేట తీసుకు, విసురుగా లోపలి కెళ్లిపోయింది సరస్వతి.

మళ్లా వెనక్కి జేరగిలబడ్డాడు పద్మనాభం — బయటికి వెళ్లిన కొడుకు వంకే చూస్తూ.

'పన్నెండేళ్లు దాటినా యింకా [illegible] వెధవలా వుంటాడు ! [illegible] వాడూ — [illegible] ! [illegible] రాలేదు. [illegible] ! [illegible] కదల టాని కయినా [illegible] !

పర్సనాలిటీ [illegible] టాని క్కులూ తెస్తూ వుంటాడు [illegible] మతి, ఎన్ని [illegible], ఎన్ని [illegible] !'

విసుగ్గా కళ్లు [illegible].

ఆఫీసులో 'వర్క్' మరీ ఎక్కువైపోయిన రోజుల్లో మనసు అలాగే వుంటుంది పద్మనాభానికి. స్టేట్లో ఏ మూల గేమ్స్ కాంపిటీషన్లు జరిగినా, ఆఫీసులో పని ఎక్కువయిపోతుంది అతడికి.

అతడి సెక్షన్లో యిద్దరు కో–క్లర్కులు స్టేట్ లెవెల్లో ఛాంపియన్లు. ఒకతను క్రికెట్ ప్లేయ

తాత — మనవడు

రైతే, మరొకడు టెన్నిస్ ఛాంపియన్.

నెలకి వారం రోజులు 'ప్రాక్టీసు' పేరుతో మధ్యాహ్నం రెండు గంటలకే చెక్కేస్తుంటారు వాళ్ళిద్దరూ.

ఇహ ఆ యిద్దరి పనీ తనే పంచుకు, పూర్తి చేయాల్సి వుంటుంది పద్మనాభం. ఒకటెండు సార్లు మొరాయించాడు — తను వాళ్ల పని చెయ్యలే నని. అప్పుడు వాళ్ల ఆఫీసర్ పిల్చి, యిచ్చిన ఉప న్యాసం బతికున్నంత కాలం గుర్తుంటుంది పద్మనాభానికి;

''చూడు పద్మనాభం ! ఆరోగ్యం దేవుడిచ్చే వరమోయ్ ! ఆ వరం అందరికీ దొరికేది కాదు. (నీలాంటి అర్భనాకారులకి ఆ వరం దొరకదు లేవోయ్ అవా ?) ఆ ఆరోగ్యవంతుల్లోనూ కొందరే ప్లేయర్స్ కాగలరు. ప్లేయర్సందరూ గూడా 'ఛాంపియన్లు' కానూలేరు — బహుమతులు గెల్చుకోనూ లేరు ! వందల్లో ఒకళ్లంటూ రలాటి శక్తివంతులు. మనం దరం ఛాంపియన్లు కావటం అలా వుంచి, కనీసం ఆ ఆటల పేర్లూ, పద్ధతులూ గూడా సరిగ్గా తెలీవు మనకి ! (తనకి క్రికెట్ కామెంటరీ వినటం చేతకాదనేగా ఆ దెప్పు ?)

అటువంటి ఛాంపియన్లు మన ఆఫీసులో వున్నందుకు మనం గర్వించాలి. ఆ ఆర్ట్ వాళ్లలో వున్నందుకే, మనం వాళ్లని ప్రోత్సహించాలి. నువ్వు మరి, ఆఫ్టరాల్ కాస్త పని సాయం చేస్తూ వాళ్లతో కో–ఆపరేట్ చెయ్యలేవా ?

చాలాసార్లు చూశాను, నువ్వు విసుక్కోవటం ! బీ స్పోర్టివ్ మిష్టర్ పద్మనాభం — డోంట్ బి జెలస్.''

ఒళ్లు మండిపోయినా, అవతలివాడు తన జుట్టు చేత ధరించిన 'అపర శివుడు' కావటాన 'కావ్'గా బయటకు వచ్చేశాడు.

వాళ్లలో ఆర్టుంటే వుండుగాక. వాళ్ల ఆట కారి తనాని కిస్తున్నారా జీతం—పని చేస్తున్నందుకా?

అయినా ఆట లొక్కటే కళలా ? ఆటగాళ్లకి పని గూడా యివ్వకుండా, అంత బ్రాడ్ మైండెడ్‌గా ప్రోత్సాహా న్నందించే ఆ ఆఫీసరే, తన కెందుకు ఎంకరేజిమెంట్ యివ్వడు ?

వాళ్లకి ప్రాక్టీసుండంటే, రెండింటికల్లా పర్మిషనిచ్చి, పంపేస్తున్నాడు.

తనా మధ్య పోటీవేళకి 'నవల' అందించాల్సి వచ్చి, ఒక్క రోజు శలవు పెడితేనే, మర్నాడు మొహం వాచేలా చివాట్లు పెట్టాడు ? తన రచనలకి ఏం ప్రోత్సాహం యిచ్చి దోహదం చేస్తున్నాడు ? క్లబ్ ఫండ్‌తో వాళ్లకి బ్యాట్లూ, బంతులూ కొనిచ్చి, గ్రౌండ్ తయారు చేయించి పెట్టి, సాయపడు తున్నాడే, మరి తనకి కనీసం తెల్ల కాయితాలన్నా యిస్తున్నాడా ?

వెధవది, పోయిన నెలలో రెండు వారాల్లో వర సగ్గా రెండు రేడియో ప్రోగ్రాము లుండి, రికా ర్డింగుకి వెళ్లాల్సి వచ్చి శలవు పెడితేనే, ''ఆఫీసున్నది మీ పర్సనల్ యాక్టివిటీస్ కోసం, మిగతా రోజులు పని చెయ్యటానిక్కాదయ్యా ! అవన్నీ వర్కింగవర్స్ దాటిన తర్వాతే...'' అంటూ అర్ధగంట సతాయించాడు !

అప్పుడేమయిందిటా యీ స్పోర్టివ్ మెంటా లిటీ ?

పైగా, అద్భుత మానసిక చిత్రణా వైచి త్రితో, పండితరంజకంగా తను వ్రాసే కథలూ, వ్యాసాలూ, వచన కవితల్నీ — 'చాదస్తపు రాతలండీ! ఎవళ్లం బ్రైచేసినా రాసి పారేయగలం' — అంటూ విమర్శిస్తాడు చాటుగా వాళ్లదగ్గరా, వీళ్లదగ్గరా !

అది జెలసీకాక మరేమిటో ?

అయినా, ఆయనొక్కడనే కాదు. ఆఫీసు లోనూ, బయటా గూడా అందరూ అంతే !

'ప్లేయర్స్' కున్న గ్లామర్ 'రైటర్స్'కి లేదు గాక లేదు.

అవునుమరి, ఆటగాళ్లకి ప్రతివాళ్ల చూపుల్నీ ఆకట్టుకోగల 'ఫిజికల్ పర్సనాలిటీ' వుంటుంది. రచయితల్లో వుండే, మెంటల్ పర్సనాలిటీ — మాన సిక ధార్ఢ్యత–ని చూడగల జ్ఞానేనేత్రం సామాన్యు లకి వుండదు.

అందుకే సామాన్యులకి రచయితల్లోని శక్తి ప్రస్ఫుటంగా కనబడదు.

'ఆఁ ... ఏముంది ? ఆపాటి 'రాతలు' రాయ గల్గడమూ ఓ గొప్పేనా ?' అని చప్పరించేస్తారు. 'ఆపాటి — అంతకన్న గొప్పవేకూడా, ఐడియాలు నాకూ తడుతూనే వుంటాయ్. వ్రాయాలంటే,

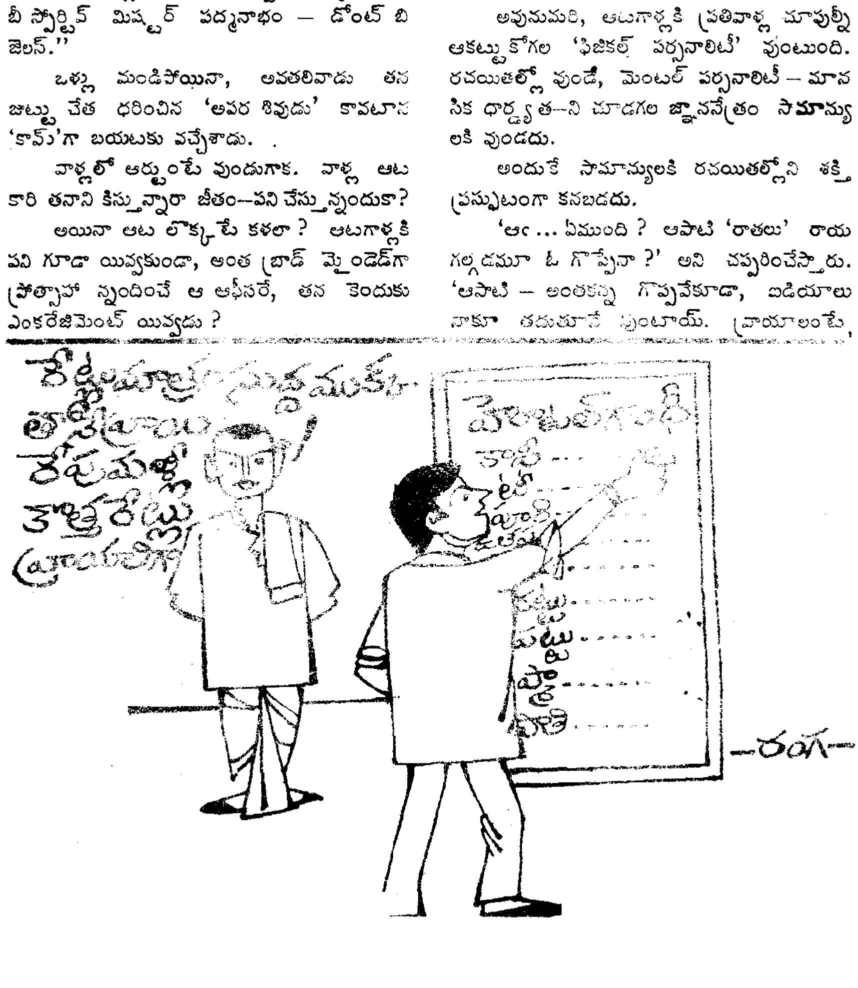

వెధవది, ఓపికుండదు. ఓపికున్నా, తీరికుండి చావదు. పైగా, రైటింగ్ బిజినెస్సంది చూశారూ, గొప్ప బోర్!' అంటూ ప్రగల్భాలు చెప్పకుంటూ కొట్టిపారేస్తారు.

అయితే, ఇతివృత్తాలు తట్టడమనేది రచనలో ఏ పదోవంతు మాత్రమే ననీ, ఆ ఐడియాకు అంద మయిన శైలి నమర్చి, చక్కని కథనంతో వన్నె తెచ్చి, ప్రారంభం – ముగింపూ ఆకర్షణీయమైన ఫ్రేమ్‌లా తీర్చి, పాఠక రంజకమైన రచన చేయటం అంత తేలికైన విషయం కాదనీ, తామెన్నోసార్లు భావాల్ని భాషలోకి అనువదించే ప్రయత్నంతో కలం పుచ్చుకు కూర్చునీ, రెండు లైన్లయినా రాయక ముందే కలం సాగించే హఠం భరించలేక, దాన్ని జయించలేక లేచిపోతుంటామనీ–ఎవ్వరూ గుర్తుకు తెచ్చుకోరు. గుర్తించినా, బహిరంగంగా అంగీక రించరు!

ప్చ్ ... సామాన్య జనుల విషయం వదిలేసి, కళానిలయులైన ఏ సినిమాతారల విషయమో తీసు కున్నా, తమకింత గ్లామర్, ఖ్యాతీ కల్పించినవీ, కూడు పెడుతున్నవీ, ఎవరో మేధావులు చేసిన రచనలేననీ, వారు సృజించే పాత్రల కార్బన్ కాపీలే తాము ధరించే వేషాలనీ కనీస కృతజ్ఞతైనా రచయితలపట్ల చూపరు. వాళ్లేదో, తమ దయ మీద ఆధారపడి బ్రతుకుతున్నట్లు తలుస్తారు.

మళ్లీ ఈ ఆడ తారలకి ప్లేయర్లంటే ఎంత మోజో! ఫలాని క్రికెట్ ప్లేయరంటే నేను పడి చస్తాను – ఫలాని హాకీ ఆటగాడు నా మానసిక ప్రియుడు – అంటూ ప్రకటనలు!

లోకమే అంతయినందుకు, తనని తాను నిందించుకోవాలి – ప్లేయర్ కానందుకూ–రచయిత ఐనందుకూ! అంతేతప్ప, ఆఫీసర్నో, కొలీగ్స్‌నో, ఇరుగు పొరుగునో, యిల్లాలినో తిట్టుకునేం లాభం?

'అసలింతకూ మూలం తన తల్లి! ఆడ పెంపకం మూలాన్నే తనిలా 'మఫ్'లా తయా రయ్యాడు!

అదే తన తండ్రి బ్రతికుండి, ఆయన చేతిలో తను పెరిగుంటే యిలాగయ్యేవాడేనా...'

ఆలోచనలకి అక్కడితో టే ఫుల్‌స్టాప్ పెట్టెయ్యాల్సి వచ్చింది, సరస్వతి కేకతో పద్మ నాభానికి.

"అలా బజార్లోకెళ్లి కూరలేవన్నా తెస్తారూ కాస్త? పొద్దున్నా కూరముక్కల్లేక, దొడ్లో తోటకూర మొక్కలు నాలుగూ పీకి..."

"అబ్బ! భారతం చదవకే! ఆ సంచిలా పడెయ్." అంటూ లేచాడు. నిస్పత్తువగా సంచీ అందుకుని, కాళ్లు చెప్పుల్లోకి పోనిచ్చి, బయటికి అడుగువేశాడు.

'వెధవ! సూరిగాణ్ణి పంపినా పోయేది! ఇప్పుడు మైలుదూరం నడవాలి మార్కెట్టుకి' – అనుకుంటూ.

పద్మనాభానికి చిన్నతనంలోనే తండ్రి పోయాడు. పెద్ద కొడుకు కావటం మూలాన తల్లికి అతడే ఆసరా కాక తప్పింది కాదు. తన పెంపకంలో ఎక్కడ లోటొచ్చిపోతుందో, ఎక్కడ కొడుకు చెడు సావాసాలకి మరిగి, తనకి తను కాకుండా పోతాడో నని ఆవిడ అహర్నిశలూ తపన పడేది. డిసిప్లిన్ పేరిట అతి కఠినంగా ప్రవర్తిస్తూ, 'యమచెర'లో పెంచింది పిల్లల్ని అందరినీ – ముఖ్యంగా 'త్వరలో పైకి రావాల్సినవాడూ, మిగతా తోబుట్టువులకి మార్గ దర్శకుడు కావాల్సినవాడూ' – అయిన పద్మనాభాన్ని.

సాయంత్రం బడి వదలటంతోటే, ప్లే గ్రౌండ్‌లో చేరి చీకటి పడేదాకా ఆట లాడుకునే వాళ్లు తోటి పిల్లలంతా. అతడు మాత్రం బడి వదిలిన పది నిముషాల్లో యిల్లు చేరకపోయాడా బడితపూజ తప్పేది కాదు తల్లి చేతుల్లో – ఎలిమెం టరీ స్కూల్లోనే కాదు – ఆ పరిస్థితి – హైస్కూ లికి వచ్చినా మారింది కాదు.

స్కూలు విడవగానే యింటికి వచ్చి, తల్లి ఏమైనా పెడితే తిని, కాళ్లూ చేతులూ శుభ్రంగా కడుక్కుని, తమ్ముళ్లనీ, చెల్లెళ్లనీ కూర్చోబెట్టుకు చదువు కుపక్రమించేవాడు.

రాను రాను ఆ రకపు జీవితానికే అలవాటు పడి పోయాడు పద్మనాభం.

'ఆటల్లో పడితే ఏ చెయ్యో, కాలో విరగ్గొట్టు కుంటే చచ్చే చావు' కొస్తుందన్న భయం కొద్దీ

త్వరలో

మాతృమూర్తి

పెద్ద కథ

ఆటల్లో చేరనివ్వకపోయినా, సాయంత్రాలు ఏ లైబ్రరీ నించో కథల పుస్తకాలో, పత్రికలో తెచ్చుకు చదువు కొంటుంటే మాత్రం ఏం అనేది కాదు ఆవిడ. దాంతో, కాలక్షేపానికి పుస్తకాల నాశ్రయించడం బాగా అలవాటైపోయింది పద్మనాభానికి.

హైస్కూల్లో, సాహిత్య – సాంస్కృతి కోత్స వాల్లో పైచెయ్యి సంపాదించుకోగలిగాడు తద్వారా. వ్యాసాలు వ్రాయటమూ, వుపన్యాసా లివ్వటమూ బాగా అలవడ్డాయి. క్రమేపీ, హైస్కూలు మేగ జైన్లకీ, సావనీర్లకీ, కథలు కూడా వ్రాయటం మొదలు పెట్టగలిగాడు – చిన్న చిన్నవి.

మెల్లగా సాహితీ రంగంలో పరిజ్ఞానం కలిగింది కొంతగా.

అయినా, హైస్కూలు రోజుల్నించీ, 'ఆటగా ళ్లయిన' తోటి విద్యార్థుల డామినేషన్ అతడిమీద బాగా వుండేది! వాళ్లు జిల్లా స్థాయిలోనూ, రాష్ట్ర స్థాయిలోనూ, 'గ్రిగ్' పోటీలనీ, అవనీ, యివనీ ప్రతి ఏడూ రెండు మూడు ట్రోఫీలు – హైస్కూలు ఖర్చుతో తిరిగి వచ్చేవాళ్లు.

వాళ్లు ఏదో ఒక బహుమతి గెల్చుకొచ్చిన ప్రతిసారీ, స్కూలు స్కూలంతా సంబరాలు జరిగేవి. వాళ్లు తెచ్చిన ఆ షీల్డులూ, కప్పులూ పుచ్చుకుని స్కూలు పిల్లలంతా, వూరు వూరంతా వూరేగే వాళ్లు! హీరోల్లాగా బోర విరుచుకు నడిచేవాళ్లు– ఆ ఊరేగింపు ముందర, ప్లేయర్సంతా.

పద్మనాభానికీ చాలాసార్లు జిల్లా స్థాయిలోనూ, రాష్ట్ర స్థాయిలోనూ వక్తృత్వ, వ్యాసరచన పోటీల్లో బహుమతులు వచ్చాయి. కానీ, ఆ బహు మతులు గెల్చుకున్నప్పుడు ఆతణ్ణి హెడ్‌మేష్టరూ, తెలుగు మేష్టరూ తప్ప మరెవ్వరూ అభినందించిన పాపాన పోలేదు! హెడ్‌మాష్టారు కూడా, ఉదయపు ప్రార్థనా సమావేశంలో బహుమతి వచ్చిన విషయం ప్రకటిస్తూ, ఒక నిముషం సేపు అభినందించే వాడంతే!

'ఊరేగింపులూ, పూల దండలూ లేకపోతే మానె – నలుగురు విద్యార్థులూ, ఉపాధ్యాయులూ పొగడకనన్నా పోయిరి' అనుకుంటూ చాలా చిన్న బుచ్చుకోవల్సి వచ్చింది ఆ పసి మనసులో అతడు – అలాటి ప్రతి సందర్భానా!

'ఛీ! నేనే గనక చిన్నతనం నించీ, ఏ ఫుట్ బాలో, వాలీబాలో ఆడుతూ వున్నట్లయితే, యీ పాటికి ఛాంపియన్ కాకపోయినా, మంచి ప్లేయరన్నా కాకపోయేవాడినా, టీమ్‌లో మెంబరన్నా అయ్యుండే వాడిని కాదా – యీ గతి పట్టకుండా తప్పించుకో గల్గేవాడిని కాదా–' అని తన్ని తాను తిట్టుకుంటూ, తల్లినీ తిట్టుకునేవాడు. అయితే, యింటికెళ్లి చాటుగా ఏడ్చుకుంటున్నప్పుడు, తల్లి చూసి, దగ్గ రకు తీసుకు పలికే వోదార్పు వచనాలు మాత్రం అతడికి కొంతలో కొంత ఉపశాంతి కలిగించేవి.

"చూడు బాబూ! ఎవరు మెచ్చుకున్నా, మానినా, నీ బహుమతులే నిజంగా గొప్పవి. అవి, కేవలం నువ్వు నీ స్వశక్తితో గెల్చుకున్నవి. ఆటల్లో బహుమతులంటావా, పదిమంది పాటుపడగా, పలు పరిస్థితులు తోడుపడగా వచ్చినవి. నీకు అలవాటైన చోట మరో కొత్త వూరివాడు వచ్చి ఆడితే, వాడు తేలిగ్గా ఓడిపోవచ్చు. నీ టీములో ఒకడికి అపూట కాస్త ఓపిక తక్కువగా వుంటే, అవతలి జట్టు సునాయాసంగా గెలవొచ్చు. వాదనతో మోసగించీ గెలవొచ్చు, బలాన్ని ప్రయోగించీ గెలవొచ్చు!

ఏమైనా అది సామూహిక విజయమే!

కానీ, మరి నీది?

నీ బుర్రతో ఆలోచించి, నీ తెలివితేట లుపయోగించి, నీ బుద్ధిబలంతో నువ్వొక్కడివీ గెలుచుకున్న బహుమతి. దానికి 'మేధావుల' మెప్పు ఎప్పుడూ వుంటుంది. నలుగురు కుర్రవెధవలు మెచ్చుకోనంత మాత్రాన దాని విలువ దిగజారిపోదు.

అయినా యింతలావు వొళ్లుండటం చాలు చాలా ఆటల్లో గెలవటానికి. ఒళ్లు కావాలంటే తెచ్చుకోవటమూ అసాధ్యం కాదు – వేల రకాల టానిక్కులూ, మాత్రలూ వస్తున్న ఈ రోజుల్లో. అయితే, ఏ డాక్టర్లూ, ఏ మందులూ యివ్వలేనిది– మేధాశక్తి – అన్న విషయం గుర్తించుకొంటే, నువ్విలా దిగులుపడవు.

కలమెప్పుడూ, కత్తికన్న గొప్పదే! ఆయుధా లతో వాళ్లు గెల్చుకునే ఆటలకన్నా, కలం వాడి, నువ్వు తెచ్చుకునే బహుమతులే మిన్న!

అంచేత, ఏడవకు. నిరాశపడకు!"

ఆ మాటలు 'మార్ఫియా' మత్తులా తాత్కాలికోపశమనాన్ని కలిగించినా, మళ్లీ రెండ్రో జులు తిరగ్గానే, మళ్లీ స్కూల్లో అవతలివాళ్ల ప్రశస్తీ, డామినేషనూ పెరగ్గానే, కడుపులో మంట రగిలేది పద్మనాభానికి. ఏం చేయలేక పళ్లు నూరుకు వూరుకునేవాడు.

స్కూలు ఫైనల్లో వుండగా ఏదో తెగింపు గలిగింది. క్రికెట్ టీములో ఓ మంచి ఆటగాడికి, పద్మనాభం రచనలంటే కొంత అభిమానం. అది ఆధారం చేసుకుని, అతడిని బ్రతిమాలి, సాంవత్సరిక పోటీల్లో క్రికెట్‌కి కట్టాడు పద్మనాభం. మంచి ఆటగాళ్లున్న టీములోనే స్థానమూ సంపాదించాడు మిత్రుడివల్ల.

ఫీల్డింగ్ చేసినంతసేపూ ఫర్వాలేదనిపించాడు. అవతలి జట్టువాళ్లు కంగారుగూడా తిన్నారు — 'పద్మనాభమూ 'ఆడుతున్నా' డేమిటా' — అని.

తర్వాత బాటింగ్ వచ్చింది. ఏడెనిమిది రన్స్ సవ్యంగానే తీశాడు. మరోసారి. రన్స్ చేస్తూ మధ్యలో వుండగానే, బాల్ వికెట్స్‌ని సమీపిస్తున్నట్లు అనుమానం కలిగింది. కంగారులో ఎదురుగా రన్ చేస్తున్న పార్ట్‌నర్ని గుద్దేశాడు! ఇద్దరూ పిచ్ మధ్యలో పడిపోయారు. బాగా దెబ్బలు తగిలాయి.

చివరకు టీము వోడిపోయింది!

అందరికీ రాయి విసిరే అవకాశం లభించింది! ముక్తకంఠంతో పద్మనాభాన్ని తిట్టారు. అవమానించారు.

"బుద్ధిలేకపోతే, ఎంత స్నేహమయితే మాత్రం వాడినెందుకు సెలెక్ట్ చేసుకున్నార్రా? వాడికేం వచ్చుని? బరబరా నాలుగు వాక్యాలు బరికెయ్యటమా క్రికెట్ ఆడటమంటే?" అంటూ దులిపేశారు టీమ్ కెప్టెన్ని.

"చేతగానివాడివి, నీ వ్యాసంగంలో నువ్వుండక, తగుదునమ్మా అంటూ ఆటల్లో ఎందుకు చేరావురా? నువ్వెలాగూ గెలవలేవు — పైగా వాళ్లనీ ఓడగొట్టావుగదరా!" అన్నారు మొహమ్మీదే!

మళ్లీ జన్మలో ఆటలజోలికి పోలేనంతటి అవమానం ఫీలయ్యాడు పద్మనాభం!

*   *   *

పెద్దవాడయ్యాడు. విద్యార్థి దశ ముగిసింది. ఉద్యోగస్తుడయ్యాడు. రచయితగా సంఘంలో పేరు వచ్చింది. పెళ్లి చేసుకున్నాడు. భార్య పండంటి యిద్దరు పిల్లల్నీ యిచ్చింది.

అతడికి మాత్రం ఆటలన్నా, స్పోర్ట్స్‌మెన్ అన్నా మోజు తగ్గలేదు.

వాళ్లని తిట్టుకుంటాడు. 'వాళ్లకన్న తను వెయ్యి రెట్లు గొప్ప' అనుకుంటాడు. కానీ అదంతా ఆత్మవంచనే! అంతరాంతరాల్లో అతడికీ వాళ్లంటే గౌరవమే! తనకీ తనంటే లోకువే!

తను గొప్ప ఆటగాడు కాలేక పోయినందుకూ, అంత పర్సనాలిటీ సాధించలేక పోయినందుకూ వింతే!

*   *   *

కొడుకు పుట్టినప్పుడే అనుకున్నాడు వాడిని తప్పకుండా మంచి ఆటగాణ్ణి చేసి తీరాలనీ, తనలో తను సాధించలేనిది కొడుకులో చూసుకు మురిసిపోవాలనీ!

చదువులో అతిశ్రద్ధ చూపేవాళ్లు మంచి ఆటగాళ్లు కాలేరని అతడి నమ్మకం. అందుకే కొడుకుని కేవలం పుస్తకాల పురుగులా కాకుండా, మంచి మార్కులతో పరీక్షలు ప్యాస్ కాగలిగే స్టాండర్డ్‌లో మాత్రమే వుంచాలని అతడి తపన.

అతడి భార్య కివన్నీ తెలియవు. కొడుకు, క్లాసులో ఫస్టున వుండాలని అందరు తల్లుల్లాగే కోరుకుంటుంది ఆమె.

తన భావాలన్నీ భార్యతో విప్పి చెప్పుకోవటానికి పద్మనాభానికి జంకు. ఇదంతా చెప్పుకుంటే, తనలోని రచయితని తనే చిన్నబుచ్చుకున్నట్లవుతుందేమో నని అనుమానం. అంతా విని, తనే బైట పెట్టుకున్న తన ఇన్‌ఫీరియారిటీని చూసి భార్య నవ్వేసి ఎగతాళి చేస్తుందని భయం!

అందుకే అస్తమానూ కొడుకుని 'చదువుకో, చదువుకో' మంటూ శతపోరే సరస్వతిని కసురుకునేవాడే తప్ప, 'యిదంటూ' కారణం చెప్పలేకపోయేవాడు.

"ఇదేం చోద్యమమ్మా? చదువుకోమని కోప్పడాల్సింది పోయి, చదువుకుంటుంటే చివాట్లు పెడతాడీయన" అనుకునేది సరస్వతి.

ఆమెకి తగ్గట్టుగా సూరిబాబుకీ చదువుమీదే ఆసక్తి హెచ్చు. ఆటలాడాలంటే భయం. వయుగుర్లో కలిసి పోటీగా గెంతేపాటి దేహదారుఢ్యం అతడికి లేదు. తండ్రి పోలికే వచ్చింది పర్సనాలిటీ విషయంలో — గాలివేస్తే పడిపోయేలా వుంటాడు!

అయినా పిల్లలకుండే సహజమైన సరదాకొద్దీ అప్పుడప్పుడు ఆటలాడదామని ఉబలాటపడినా, 'కబడ్డీ' ఆడుతుంటే — వీడు కూతకి వెళ్తే చాలు. ఏ చెయ్యో, కాలో పట్టుకు లాగి పడేసేవాళ్లు అవతలి జట్టువాళ్లు. వాళ్లకి సూరిబాబుని పట్టటం ఏ నోరూ, వాయీ లేని కుక్కపిల్లని పట్టినట్టే వుండేది. ఎలకపిల్లని గండుపిల్లులు పట్టుకున్నట్టు ఒడుపుగా పట్టేసేవాళ్లు. వాళ్ల భల్లూకపు పట్టులో వాడికి వూపిరిగూడా చిక్కేది కాదు. పైగా తరుచూ క్రిందపడగా, వొళ్లంతా దెబ్బలుకూడా తగిలేవి.

మరోసారి వాలీబాల్ ఆడబోతే, బంతిని కొట్టబోయి ఎగిరి, చెయ్యి బెణికించుకుని వారం దాకా తోమించుకోవలసి వచ్చింది.

అప్పట్నుంచీ ఆటలంటే పెద్ద చికాకు వాడికి. హాయిగా కూర్చుని, వాళ్ల నాన్న వ్రాసిన నవలలో, వాళ్ల అమ్మ చదివే పత్రికలో చదువుకోవటమో, క్లాసులో ఫస్టు వచ్చేందుకై పాఠాలు చదువుకోవటమో తేలిగ్గా, సుళువుగా తోచేది.

అయినా, పద్మనాభం వీలుచిక్కినప్పుడల్లా వాణ్ణి కూచోపెట్టుకు, 'స్పోర్ట్స్‌మన్ ప్రతిభల్ని' వివరిస్తూ ప్రోత్సహించే ప్రయత్నాలు చేస్తూ వుండేవాడు. ఎలాగైనా వాడికి ఆటలమీద అభిరుచి కల్గించాలని చూసేవాడు. స్టేడియంలో ఏ స్టేట్ లెవెల్ ఆటల పోటీలు జరుగుతున్నా కొడుకుని వెంటబెట్టుకు వెళ్లసాగాడు.

పద్మనాభానికి నిజానికి చాలా ఆటల పేర్లే తప్ప, కామెంటరీలు వినటంకూడా రాదు.

ఆమధ్య ఓసారి ఇండియాకీ, ఇంగ్లండ్‌కీ మధ్య క్రికెట్ పోటీ మంచి పోటాపోటీగా నడుస్తోంది. ప్రజలందరూ ఆ ఆటమీదే 'కాంసన్ట్రేట్' చేసి నిమిష నిమిషానికీ కామెంటరీ ఉత్సుకతతో వింటున్నారు.

ఆ మధ్యాహ్నం ఆఫీసులో, ఎవరో అడిగారు, హడావిడిగా వస్తున్న పద్మనాభాన్ని —

"గురువుగారూ — లేటెస్ట్ న్యూసేమిటి?" అని. ఉత్సాహంగా అన్నాడు పద్మనాభం —

"సాయంత్రం అయిదున్నరకి రవీంద్ర భారతిలో నారాయణరెడ్డిగారి కవితా ప్రసంగం వుందట! యిప్పుడే తెలిసింది—"

మతిపోయినట్టు చూసి, పరిగెత్తాడు అవతలి వ్యక్తి! పక్కనున్న మరో ఫ్రెండ్ అన్నాడు —

"లేకపోతే, పద్మనాభంగారినా క్రికెట్ స్కోర్ అడిగేది? ఆయన కసలు ఆట జరుగుతున్నట్టు గూడా తెలీకపోవచ్చు—"

ఛ్రుమంది పద్మనాభానికి. కానీ. నిజానికి అతడికి తెలియదు క్రికెట్ మ్యాచ్ జరుగుతున్నట్టు! అందుకే అవమానంతో మొహం కందిపోగా, తల త్రిప్పకు వెళ్లిపోయాడు.

అటువంటి సంఘటనల్ని సైతం కొడుక్కి వివరించి, 'నువ్వు అటువంటి అవమానాల్ని ఎదుర్కొనే అవస్థలో పడకుండా వుండా' లన్నట్టు చెప్పేవాడు.

విన్నట్లే విని, వెంటనే మర్చిపోయేవాడు సూరిబాబు. అతడికి తండ్రి మాటలకన్న, తల్లి మాటలే ఆచరణీయాలుగా తోచేవి.

*   *   *

రాత్రి భోజనాలు జరుగుతున్నాయి. తండ్రికీ, కొడుక్కీ వడ్డిస్తోంది సరస్వతి.

"నాన్నా..."

మధ్యలో తలెత్తి మెల్లగా పిల్చాడు సూరిబాబు.

తండ్రి భోజనాల వేళ చల్లగా వుంటాడని తెల్సు వాడికి.

"ఏరా?"

"మరి ... మరి ... రేపు మా స్కూల్లో వ్యాస రచన పోటీయున్నాయి! టాపిక్ యివాళే చెప్పారు... మీరేమన్నా పాయింట్లు చెబుతారేమోనని..."

నట్టుతూ, నట్టుతూనే విషయం బయట పెట్టాడు.

"వ్యాస రచన పోటీలా? రేపేనా? అన్నట్టు

సినిమా

(25వ పేజీ తరువాయి)

"కృష్ణవేణి"లో వాణిశ్రీ

చేస్తారని ఆయన అన్నారు. ఈ శర్మ ఆచార్య వద్ద కో-డైరెక్టరుగా కొన్ని చిత్రాలకు పని చేసియున్నారు.

రెండు చిత్రాలలో కూడా పెద్ద పెద్ద తారలు వుండబోరని, కొత్తవాళ్ళ చేత పెద్ద వేషాలను వేయించడానికి నిర్ణయించారని తెలుసుకొన్నాను.

వాళ్ల అబ్బాయికి తమిళ చిత్రాల డైరెక్షన్ను అప్పగించారు. చిరంజీవి శ్రీనివాస్ దర్శకత్వం చేసిన మొదటి తమిళ చిత్రం విజయవంతంగా నడిచింది. జూన్ పదిన రెండవ చిత్రాన్ని ఆయన ఆరంభిస్తున్నట్టు తెలిసింది.

ఇవన్నీ గాక అంతా కొత్తవాళ్లతో ఒక జానపదాన్ని నిర్మించదలచినట్టు విఠలాచార్య చెప్పారు.

ఏది కావాలి?

నీకేది కావాలి? అంటూ వుంగరాల జుట్టున్న చంద్రబింబం లాంటి ముఖం వున్న, మగసిరి వుట్టిపడుతున్న యువకుడ్ని తన వాలుచూపులతో, ప్రేమ సైగలతో కవ్వించింది, కౌగిలించి ఆనందించింది, పగలాడీ ఒకతె.

"రాక రాక వచ్చావు మామ
వేచి వేచి వున్నది భామ
కదిలే అందాలు కావాలా
కదిలించే మధురసం కావాలా" అంటూ హొయలు వొలకబోసింది. ఆ సుందరాంగుడ్ని తన మేనిలో కలుపుకుంది. "కట్" అన్నారు దర్శకుడు ప్రత్యగాత్మ. ఈ హుషారైన ఘట్టం పద్మజా మూవీస్ వారి "దీక్ష" చిత్రంలో కనిపిస్తుంది. అందాల సుందరాంగుడిగా ఎన్టీరామారావు, వన్నెల విసనకర్రగా అపర్ణ నటించారు.

పై పాటను కొసరాజు వ్రాయ, పెండ్యాల సంగీతం సమకూర్చ, వాణిశ్రీ జయరాం మధుర మనోహరంగా పాడింది. "దీక్ష" కథను ఆర్. కె. ధర్మరాజు వ్రాయ, మాటలను దర్శకుడే సమకూర్చారు. ఈ చిత్రంలో జమున, అంజలీదేవి, పండరీబాయి, రాజబాబు, కె. విజయ, ప్రభాకర రెడ్డి ముఖ్య పాత్రధారులు. కె. కుటుంబరావు నిర్మిస్తున్న ఈ చిత్రం ఆగస్టు 15 న విడుదల.

—శ్రీనివాస్

'పల్లెపడుచు'లో రాజబాబు

తాత — మనవడు

రేపు సాయంత్రమే ఫుట్‌బాల్ పోటీ కదూ?"

"అ...వు...ను..."

"మరి వ్యాస రచన ఎన్ని గంటలకి?"

"సాయంత్రమే నండి..."

"సాయంత్రమే అయితే, వ్యాస రచన కెలా వెళ్తావ్? ఆట మానేస్తావా? సిగ్గులేదూ?"

గర్జించాడు పద్మనాభం.

మళ్లా నోరెత్తలేకపోయాడు సూరిబాబు.

"రేపా వెధవ పోటీలకేం వెళ్లక్కర్లేదు. ఫుట్‌బాల్ టీములో ఆడితీరాలి. నేనూ వస్తాను చూడటానికి. గేప్ు వెడగొట్టటానికి వీల్లేదు. తెల్సిందా?"

పడుకోబోతూ మళ్లా గుర్తు చేశాడు పద్మనాభం.

* * *

మర్నాటి సాయంత్రం తనుగూడా వాళ్ల స్కూలుకి వెళ్లాలనీ, మాచ్ చూడాలనీ ఎంతో వువ్విళ్లూరాడు పద్మనాభం. కొడుకుని 'గోల్స్' కొడుతుండగా చూడాలని ఎంతో ఆశపడ్డాడు. కానీ, నాలుగు గంటల వేళ ఆఫీసర్ పిల్చి అవసరమైన పని అప్పజెప్పటంతో ఆఫీసులోనే ఆరు గంటలు దాటేయవల్సి వచ్చిందతడికి! తిట్టుకుంటూ బయట పడేసరికి మసక చీకట్లు — క్రమ్ముకున్నాయి!

కాళ్లీడ్చుకుంటూ యిల్లు చేరుకున్న పద్మనాభానికి, వరండాలో ఎదురైన దృశ్యం మతి పోగొట్టి కంగారు పెట్టింది! విజయ వార్తతో ఎదురౌతాడనుకున్న కొడుకు, మూలుగుతూ మంచంలో పడుకుని కనపడ్డాడు! పక్కనే కూర్చుని, కన్నీళ్లు తుడుచుకుంటోంది సరస్వతి.

"ఏమైందే?" కంగారుగా అడిగాడు భార్యని.

"నా బొంద! ఏం కావాలో అదే అయింది. 'వొద్దు, వొద్దు నాకు చేత కాదు మొర్రో' అంటుంటే, 'వెళ్ళు, వెళ్ళు ఆటలాడు పొమ్మ'ని బలవంతాన ముందుకు నెట్టారు మీరు.

సాయంత్రం ఫుట్‌బాల్ మాచ్‌లో ఎవడో చావతన్నాడుట కాలిమీద. మడమచిట్లి ఫ్రాక్చరయిందిట!

అప్పటికప్పుడు ఆస్పత్రికి వేసుకెళ్లి, కట్టు కట్టించి, కొంపలో దింపి, యిదుగో యిప్పుడే అటు వెళ్లారు స్కూలువాళ్లు!

అర్భనాకారి వెధవని పట్టుకుని 'ఆట లాడరా' అంటే ఏం జేస్తాడు పసి వెధవ...?"

ముక్కు చీదేసింది సరస్వతి.

గబగబ వెళ్లి, దుప్పటి తొలగించి కాలివైపు చూశాడు పద్మనాభం. ఆ కట్టు చూసేసరికి ఒక్కసారి గుండె చెదిరిం దతడికి.

'అమ్మయ్యో! సరిగ్గా చీలమండ దగ్గరే ఫ్రాక్చరయిందల్లే వుంది! ఎంతపాటి ప్రమాదమో! వీడికి మళ్లీ కాలు సరిగ్గా వస్తుందో,... రా...దో! కొద్దో వూరుకుంటే? బ్రతికున్నంత కాలం నన్నే తిట్టుకుంటూ, నా ప్రాణాన పడి ఏడవాల్సిన ఖర్మ పట్టదుగదా! చేజేతులా వాడి జీవితాన్ని పాడుచేసిన వాణ్ణి కానుకదా! భగవాన్...'

మనసులోనే శతవిధాల దేవుడికి నమస్కారాలు పెట్టుకుంటూ కూలబడ్డాడు అక్కడే పద్మనాభం.

మూడు నెలలు పట్టినా, వందలు వొదిలినా, తిరిగి కొడుకు రెండు కాళ్లా తిరగటం మొదలు పెట్టినవాడు, మనసునుంచి ఏదో పెద్ద బరువు దింపుకున్నట్లయింది పద్మనాభానికి. వాడేదో పునర్జన్మ మెత్తినట్లనిపించిం దతడికి.

ఆ తర్వాత మళ్లీ ఎప్పుడూ కొడుకు దగ్గర ఆటల సంగతి నవ్వులాటక్కూడా ఎత్తలేదు పద్మనాభం. 'తనకా ప్రాప్తం' లేదనుకుంటూ ఓ దణ్ణం పెట్టుకుని, వూరుకున్నాడు.

* * *

"తాతయ్యా! నేనుగూడా నీకు మల్లే, యింతింత పుస్తకాలు రాసేత్తా..."

కలం పుచ్చుకు, తప్పటడుగులు వేస్తూ వచ్చిన మనవణ్ణి గబుక్కున ఎత్తుకు ముద్దుపెట్టుకుంటూ, చేతిలోని కలం తీసుకు బల్లమీద పెట్టేసి వరండాలోకి నడిచి, "రాతలు కాదు బాబూ! యిలాచూడు. నీకో చక్కని ఆట నేర్పనా? అదిగో — ఆ గోడ దగ్గర్నుంచి పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి, పదో అంకె చదివేలోగా నన్ను ముట్టుకోవాలి..."

అంటున్నవాడల్లా, ఫక్కున వినబడ్డ నవ్వుతో పక్కకి తిరిగాడు పద్మనాభం.

భర్తనీ, అతడి ఆరాటాన్నీ చూస్తూ ఫక్కున నవ్వింది అప్పుడే వంట యింట్లోంచి వచ్చినసరస్వతి.

చిన్నబుచ్చుకుంటూ మనవణ్ణి కిందకి దింపేసి, లోపలికి నడిచాడు పద్మనాభం.

ఏమీ అర్థంకాని అతడి కోడలు మామగార్నీ, అత్తగార్నీ చోద్యంగా మార్చి, మార్చి చూస్తూ నిలబడిపోయింది!